

KLASICKÉ OBDOBÍ

(5.-4. století př. n. l.)

- řecko-perské války
- vrchol athénské demokracie
- peloponéská válka
- krize polis
- ovládnutí Řecka Makedonií

■ **Athénský námořní spolek** *(po řecko-perských válkách)*

Athény hegemonek spolku → vrchní velení, spravovaly pokladnu

→ **athénská námořní říše**

→ Řekové ovládli ostrovy v Egejském moři → námořní cesta do černomořských úžin (dovoz obilí)

→ až 30 let po porážce Xerxovy výpravy do Řecka, r. 449, s Persií uzavřen mír:

„...byla uskutečněna mírová smlouva Athéňanů a jejich spojenců s Peršany. Její obsah je tento: že všechny řecké obce v Asii jsou svobodné; že perští satrapové nesmějí sejít k moři blíže než na tři dny cesty, ani perská válečná loď plout v prostoru Bosporu; a bude-li to král a vojevůdcové dodržovat, že ani Athéňané nepodniknou tažení do končiny, které vládne král.“ (Diodoros)

ATHÉNSKÁ DEMOKRACIE V PERIKLOVĚ DOBĚ

- doba největšího rozkvětu Athén
- demokracie nabyla své klasické podoby
- nejdůležitější složkou **lidové shromáždění** – svoláváno asi 40krát do roka; zúčastňovat se mohli všichni athénští občané = muži starší 20 let
- program shromáždění připravovala rada 500 → shromáždění občané pak o předložených problémech diskutovali a hlasováním

rozhodovali o všem důležitém: o válce a míru, o uzavírání spojenectví, o zásobování města obilím, o propůjčování občanství...

- shromáždění mělo nejvyšší zákonodárnou a soudní moc, kontrolovalo úředníky a státní finance, dohlíželo na provádění veřejných staveb

- **rada 500** – její členové ustanovování losováním ze všech občanů, kteří dosáhli 30 let → řídila athénský stát v době mezi zasedáními lidového shromáždění

- úřad 10 **stratégů** = nejvyšších vojenských velitelů; na rozdíl od některých jiných úřadů bylo možno funkci stratéga zastávat několik let po sobě → základ vlivu čelných athénských politiků; Periklés stratégem nepřetržitě v letech 443-429

- **demokracie přímá**

■ Athénská říše

← Athéňané posilovali ve spolku své hegemoniální postavení, ani po porážce Peršanů v polovině 5. století nehodlali spolek rozpustit

← bez peněz, které členové spolku platili, by nemohli udržet ani svou námořní moc, ani demokracii

← nemohli by platit diety chudým občanům za zastávání státních funkcí

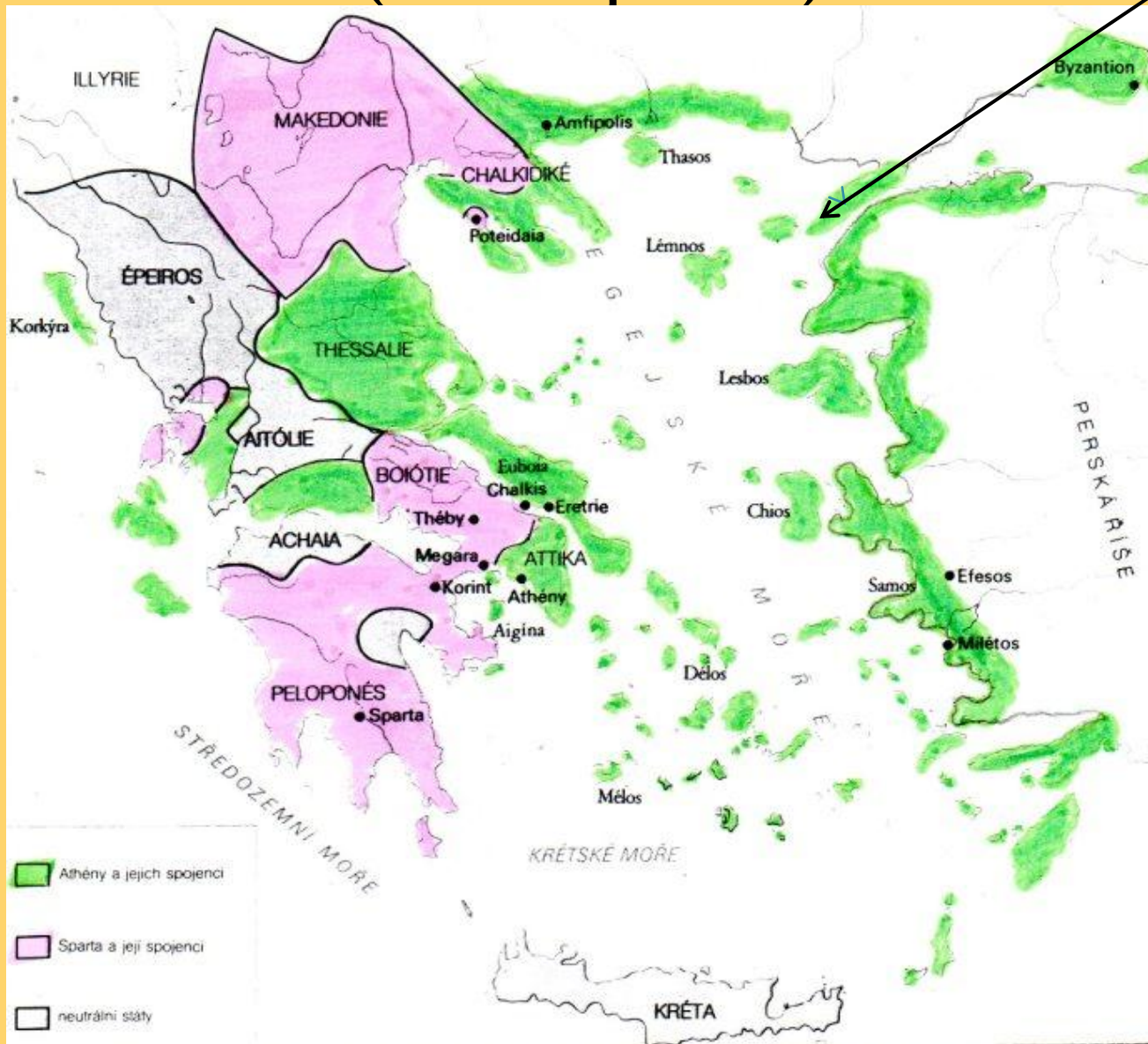
← nemohli by rozvíjet velkorysou výstavbu

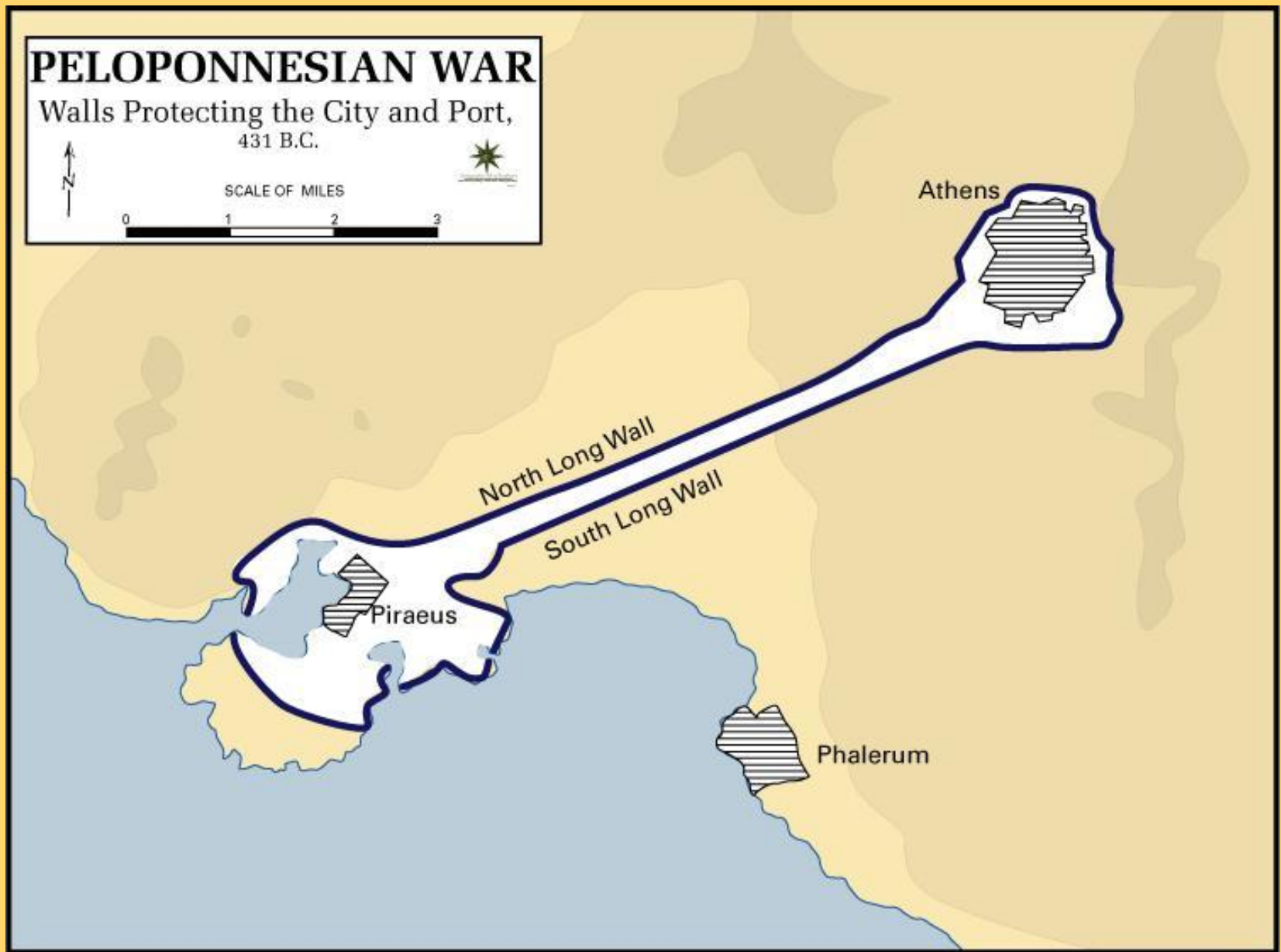

*Vzdělaná **hetéra Aspasia**, Periklova milenka a posléze manželka, psala některé jeho politické projevy*

PELOPONÉSKÁ VÁLKA (431-404 př. n. l.)

405: Aigospotamoi

„Dlouhé zdi“ X 429: mor v Athénách

Opět více méně orientační: kontext klasického období + vrchol athénské demokracie (= podklad pro kulturu).